

Василь Онопенко: «Напевне, така вже наша традиція: спочатку щось зруйнувати, а потім виправляти помилки»

Такий висновок Голова Верховного Суду України Василь Онопенко зробив у своєму виступі у парламенті 15 лютого під час розгляду проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення роботи Верховного Суду України».

«Я дуже жалкую, — сказав В. Онопенко, — що народні депутати ще на стадії розгляду законопроекту про судострій і статус суддів не дослухалися до пропозицій Верховного Суду України, провідних вітчизняних та міжнародних експертів, які вказували на необґрунтованість і неконституційність окремих положень судової реформи, зокрема в частині визначення статусу Верховного Суду України». Адже помилковість деяких ключових моментів судової реформи була очевидною з са-

мого початку, і для розуміння цього не потрібно було витратити час, штучно створювати проблеми, щоб потім їх вирішувати усім миром, очікувати на висновки Венеціанської комісії.

Голова Верховного Суду також зазначив, що під час зустрічі з Президентом України 14 лютого детально інформував главу держави про наслідки судової реформи — як позитивні, так і негативні. Йшлося і про цей законопроект, яким певною мірою відновлюється конституційний статус Верховного Суду як найвищого судового органу.

На думку В. Онопенка, повноваження, які повертаються Верховному Суду цим законопроектом, є безперечним позитивом. І принцип розгляду справ палатами, і право узагальнювати судову практику та надавати судам роз'яснення, і зняття обмежень щодо перегляду справ з підстав неоднакового застосування окремих процесуальних норм, і право ухвалювати остаточні рішення по суті справи (Верховний Суд цього позбавлений) — усе це вкрай необхідне для забезпечення нормальної роботи найвищого судового органу.

Однак, на переконання В. Онопенка, ці та інші позитивні пропозиції будуть перекреслені, якщо буде підтримано вочевидь неконституційне положення проекту щодо примусового зменшення складу ВСУ до 20 суддів.

Проектом передбачено, що таку «двадцятку» суддів із тих 49 суддів, які сьогодні є у Верховному Суді, відбиратиме Вища кваліфікаційна комісія суддів України. Ті ж судді, які не пройдуть цей «кастинг», підлягатимуть переведенню до інших судів. Якщо ж вони не захочуть до них переходити — їх звільнять.

На переконання В. Онопенка, невідповідність цієї пропозиції Конституції України та міжнародним стандартам у сфері незалежності суддів є очевидною. Такий підхід суперечить статті 126 Основного Закону, яка закріплює принцип незмінюваності суддів і передбачає вичерпний перелік підстав для звільнення суддів з посади. Таких підстав, як примусове переведення до іншого суду чи примусове відправлення у відставку, Конституція не передбачає.

Василь Онопенко висловив сподівання, що законодавча пропозиція про примусове звільнення суддів Верховного Суду не може знайти і не знайде підтримки в парламенті. Крім того, він зазначив, що при остаточному ухваленні цього проекту парламент має скасувати інститут допуску скарг до Верховного Суду через вищі спеціалізовані суди, що сьогодні є штучною перешкодою у доступі громадян до вітчизняного правосуддя.

(З повідомлення Прес-служби Верховного Суду України)

Обмежено доступ до окремих судових рішень

Судові рішення про надання дозволів на проведення окремих слідчих дій або оперативно-розшукових заходів у кримінальних справах будуть загальнодоступними у Єдиному державному реєстрі судових рішень лише після певної процедури.

Електронні копії таких судових рішень позначаються відміткою «Тимчасове обмеження доступу», адміністратор реєстру має право відкрити їх для загального доступу лише після надходження повідомлення слідчого, прокурора чи органу дізнання або

електронної копії вироку чи постанови про закриття справи.

Цю процедуру передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 5 січня 2011 р. № 9 «Про внесення змін до Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень».